

25 Νοεμβρίου, 1993

[ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΧΡΙΣΤΑΚΗΣ Χ' ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ,

Αιτητής,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ
ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΟΥ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 124/92)

*Αστυνομική Δύναμη — Προαγωγές — Προσόντα — Πλεονέκτημα —
Παραγνώρισή του — Απαιτείται ειδική αιτιολογία για επιλογή
προς προαγωγή υποψηφίου, που δεν κατέχει το πλεονέκτημα και
αποκλεισμό υποψηφίου που το κατέχει.*

5

Ο αιτητής προσέβαλε με την προσφυγή του την απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, με την οποία προήγαγε στη θέση Αστυνομού Α', τα ενδιαφερόμενα μέρη αντί του ιδίου.

10

Το Ανώτατο Δικαστήριο ακυρώνοντας μερικώς την επίδικη απόφαση αποφάσισε ότι:

15

Ο Υπουργός είχε ουσιαστικά ενώπιόν του δώδεκα υποψήφιους, που συστήνοντο όλοι σθεναρά για προαγωγή από τον Αρχηγό της Αστυνομίας, και είχε να επιλέξει έντεκα από αυτούς. Η απόφασή του όπως ρητά προβλέπουν οι σχετικές διατάξεις του Νόμου, θα πρέπει να είναι δεόντως αιτιολογημένη. Το Δικαστήριο έχει τη γνώμη όμως, πως αυτή πάσχει σε ένα στοιχείο νομολογιακής αρχής, που αφορά την αιτιολογία. Είναι παραδεκτό πως ο αιτητής έχει μετεκπαιδευτεί στο εξωτερικό στον κλάδο της ειδικότητάς του, της οδικής δηλαδή ασφάλειας, για πάνω από ένα χρόνο και σε δυο χώρες, στις Η.Π.Α. και Ελλάδα. Το προσόν αυτό καθορίζεται ως επιπρόσθετο στον Κανονισμό 3(3). Είναι πάγια νομολογία, πως η απόφαση αρμόδιου οργάνου να μην επιλέξει υποψήφιο που κατέχει πρόσθετο προσόν, πρέ-

20

- πει να αιτιολογείται ειδικά. Ο δικηγόρος της Δημοκρατίας, πολύ ορθά, δέχεται πως ο αιτητής είναι κάτοχος επιπρόσθετου προσόντος. Στην αξιολόγηση που κάμνει ο Αρχηγός της Αστυνομίας, και σύστασή του προς τον Υπουργό, αναφέρει ειδικά το πτυχίο νομικής που έχουν τα ενδιαφερόμενα μέρη 6 και 8, Α. Στεφάνου και Σ. Χαραλάμπους αντίστοιχα, που θεωρείται επίσης ως επιπρόσθετο προσόν σύμφωνα με το σχετικό κανονισμό. Καμιά όμως μεία δε γίνεται στη σύσταση για το επιπρόσθετο προσόν του αιτητή. Στην απόφαση του Υπουργού δε τίγεται καν το ζήτημα, έτσι που, έστω και με χαλαρή εφαρμογή της νομολογίας, να θεωρηθεί πως σ' αυτή υπάρχει ειδική αιτιολογία για την παραγνώριση του επιπρόσθετου προσόντος του αιτητή. Πρέπει να επισημανθεί πως τα προσόντα, που θεωρούνται ως επιπρόσθετα, όπως προβλέπεται στον Κανονισμό, μετρούν στην αξιολογική διαδικασία των προαγωγών.
- Ενόψει του γεγονότος, ότι όλοι οι υποψήφιοι είχαν συστηθεί σθεναρά από τον Αρχηγό Αστυνομίας, παρουσιάζοντο δηλαδή ως ισόβαθμοι, παραγνώριση προσόντος το οποίο ο Νόμος χαρακτηρίζει ως επιπρόσθετο, θα έπρεπε να αιτιολογηθεί ειδικά, για να μπορεί εξάλου και το Δικαστήριο να ελέγξει το υπόβαθρο της απόφασης.
- Η προσφυγή επιτυγχάνει χωρίς έξοδα.*
- Αναφερόμενες υποθέσεις:*
- Στυλιανού κ.ά ν. Δημοκρατίας (1993) 4 Α.Α.Δ. 1069,*
- Δημοκρατία ν. Αντωνίου κ.ά. (1993) 3 Α.Α.Δ. 325.*
- Προσφυγή.**
- Προσφυγή εναντίον της απόφασης των καθ' ων η αίτηση με την οποία προήχθησαν οκτώ από τα έντεκα ενδιαφερόμενα μέρη στη θέση Αστυνόμου Α αντί του αιτητή.
- Α. Παπαχαραλάμπους, για τον Αιτητή.*
- Μ. Ευαγγέλου, Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους Καθ' ων η αίτηση.*
- Α. Ποιητής, για το Ενδιαφερόμενο Μέρος Σ. Χαραλάμπους.*

Cur. adv. vult.

ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ, Δ.: Στις 27.1.91 ο Υπουργός Εσωτερικών, σύμφωνα με τις εξουσίες που του παρέχουν οι πρόνοιες του άρθρου 13(1)(2) και (3) του περί Αστυνομίας Νόμου, Κεφ. 285, όπως τροποποιήθηκε μεταγενέστερα από τους Νόμους 69/87 και 27/89, προήγαγε έντεκα Αστυνόμους Β στη θέση Αστυνόμου Α. Οι προσοντούχοι αξιωματικοί ήσαν συνολικά δώδεκα, μεταξύ αυτών και ο αιτητής, ο οποίος προσβάλλει την επίδικη απόφαση σε ότι αφορά οκτώ από τους προαχθέντας.

10 Βάσει των πιο πάνω διατάξεων του Νόμου, οι ανώτεροι αξιωματικοί προάγονται και απολύονται από τον Υπουργό μετά από σύσταση του Αρχηγού της Αστυνομίας (άρθρο 13(1), ο αρμόδιος Υπουργός στον ουσιώδη χρόνο ήταν ο Υπουργός Εσωτερικών, τώρα Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης. Η 2α παράγραφος του άρθρου επιβάλλει στον Αρχηγό της Αστυνομίας, για τον καθαρισμό της σύστασης του προς τον Υπουργό, να αξιολογήσει τους υποψήφιους για προαγωγή και να του αποστείλει αιτιολογημένη έκθεση για κάθε ένα από αυτούς, κατατάσσοντας με αλφαβητική σειρά αυτούς που συστήνει για προαγωγή.

20 Κανονισμοί οι οποίοι θεσπίστηκαν, βάσει των άρθρων 13 και 13Α του Νόμου, θέτουν γενικές αρχές που λαμβάνονται υπόψη στις προαγωγές, σε όλους τους βαθμούς της Αστυνομικής Δύναμης. Επί τούτω ο Κανονισμός 3 προβλέπει τα εξής:

25 "3.- (1) Προαγωγή σ' όλους τους βαθμούς της Δύναμης θα διενεργείται με επιλογή μεταξύ εκείνων που κατέχουν τα προσόντα για προαγωγή, σύμφωνα με τους παρόντες Κανονισμούς.

30 (2) Η αρχαιότητα θα λαμβάνεται υπόψη, αλλά δε θα αφήνεται να ρυθμίζει την προαγωγή μεγαλύτερη σπουδαιότητα θα προσδίδεται στην αξία και τα προσόντα.

35 (3) Πανεπιστημιακό δίπλωμα ή τίτλος σπουδών ή ισότιμο προσόν ή μετεκπαίδευση στο εξωτερικό για τουλάχιστον έξι μήνες συνολικά σε θέματα συναφή με τις εξουσίες και τα καθήκοντα της Δύναμης θεωρούνται ως επιπρόσθετο προσόν:

40 Νοείται ότι στον όρο μετεκπαίδευση στο εξωτερικό δεν περιλαμβάνεται η παρακολούθηση σεμιναρίων ή άλλων μαθημάτων διαρκείας μικρότερης των δέκα εβδομάδων."

Προτού προχωρήσω θα πρέπει να επισημάνω τις διαφορετικές πρόνοιες του Νόμου που ισχύουν για την εγγραφή, διορι-

σμό, προαγωγή και απόλυση, μέχρι και του βαθμού του Ανώτερου Υπαστυνόμου, που γίνονται από τον Αρχηγό της Αστυνομίας με την έγκριση του Υπουργού (άρθρο 13Α του Νόμου), και της προαγωγής και απολύσεως των ανώτερων αξιωματικών της δύναμης που διενεργούνται από τον Υπουργό μετά από σύσταση του Αρχηγού. [Άρθρο 13(1) του Νόμου]. Η διαφοροποίηση αυτή στο Νόμο είναι σημαντική γιατί είναι στην απόφαση του αρμόδιου οργάνου που αναζητείται η αιτιολογία της σύμφωνα με τις γνωστές αρχές του διοικητικού δικαίου.

5

Στην κρινόμενη υπόθεση οι δικηγόροι του αιτητή προβάλλουν διάφορα επιχειρήματα για να στηρίξουν την άποψη πως η επίδικη απόφαση υπόκειται σε ακύρωση. Η επιχειρηματολογία τους, αφού συνοψιστεί, μπορεί να χωριστεί σε δύο κεφάλαια. Το ένα άπτεται της ουσίας της υπόθεσης, με την εισήγηση πως ο αιτητής απέδειξε έκδηλη υπεροχή έναντι των ενδιαφερομένων μερών. Στο άλλο, που είναι και το σοβαρότερο, προβάλλεται ο ισχυρισμός πως δεν τηρήθηκαν οι περί Αστυνομίας Κανονισμοί κατά τη λήψη της επίδικης απόφασης.

10

15

Έχω μελετήσει με προσοχή αυτά που αναφέρονται στη γραπτή αγόρευση των δικηγόρων του αιτητή, και που αντιμάχονται τις παρατηρήσεις των Αστυνομικών Διευθυντών ή Βοηθών Αρχηγών προς τον Αρχηγό Αστυνομίας, για να τρωθούν οι συστάσεις του τελευταίου προς τον Υπουργό. Όπως έχω παρατηρήσει σε πρόσφατη απόφασή μου, στη **Θεόδωρος Π. Στυλιανού κ.ά. ν. Κυπριακής Δημοκρατίας** (1993) 4 Α.Α.Δ. 1069, εφόσον οι Αστυνομικοί Διευθυντές ή Βοηθοί Αρχηγοί δεν μπορούν, εκ των πραγμάτων, να προβούν σε σύγκριση όλων των υποψηφίων για προαγωγή, οι παρατηρήσεις τους αφορούν μόνο αυτούς που υπηρετούν υπό τη διοίκησή τους. Κατά συνέπεια, οι απόψεις τους έχουν μόνο συμβουλευτικό και υποβοηθητικό χαρακτήρα στο έργο του Αρχηγού. Ανεξάρτητα όμως από αυτό, ο αιτητής και τα ενδιαφερόμενα μέρη βαθμολογούνται ως εξαιρετοι από τους Αστυνομικούς Διευθυντές ή Βοηθούς Αρχηγούς, ενώ, και αυτό είναι ακόμα σημαντικότερο, συστήνονται όλοι σθεναρά για προαγωγή από τον Αρχηγό της Αστυνομίας.

20

25

30

35

Το παράπονο του αιτητή ότι για ορισμένα ενδιαφερόμενα μέρη δόθηκε βαρύτητα στην ειδικότητά τους, ενώ η δική του αγνοήθηκε, δεν ευσταθεί. Είναι γεγονός πως για ένα από τους προαχθέντες, τον Χρ. Προκοπίου, ο Αστυνομικός Διευθυντής κάμνει το ευνοϊκό σχόλιο πως ήταν μέλος της ΕΟΚΑ 55-59 και υποστηρικτής του κράτους κατά το πραξικόπημα. Ο αιτητής λείπει

40

πως μολονότι πρόσφερε και ο ίδιος τις υπηρεσίες του στους αγώνες του τόπου, εντούτοις δε γίνεται καμιά μνεία γι' αυτό από τον Αστυνομικό του Διευθυντή. Δεν αποδίδω σημασία στο στοιχείο αυτό, γιατί ο Αρχηγός της Αστυνομίας στην αξιολόγηση και σύστασή του προς τον Υπουργό δεν το αγγίζει καθόλου. Εξάλλου και ο Αστυνομικός Διευθυντής του αιτητή τον χαρακτηρίζει ως νομιμόφρονα προς το κράτος αξιωματικό.

Ο Υπουργός είχε ουσιαστικά ενώπιόν του δώδεκα υποψήφιους, που συστήνοντο όλοι σθεναρά για προαγωγή από τον Αρχηγό της Αστυνομίας, και είχε να επιλέξει έντεκα από αυτούς. Η απόφασή του όπως ρητά προβλέπουν οι σχετικές διατάξεις του Νόμου που παρατίθενται στην αρχή της απόφασής μου, θα πρέπει να είναι δεόντως αιτιολογημένη. Έχω τη γνώμη όμως πως αυτή πάσχει σε ένα στοιχείο νομολογιακής αρχής που αφορά στην αιτιολογία. Είναι παραδεκτό πως ο αιτητής έχει μετεκπαιδευθεί στο εξωτερικό στον κλάδο της ειδικότητάς του, της οδικής δηλαδή ασφάλειας, για πάνω από ένα χρόνο και σε δυο χώρες, στις Η.Π.Α. και Ελλάδα. Το προσόν αυτό καθορίζεται ως επιπρόσθετο στον Κανονισμό 3(3), που παρατίθεται πιο πάνω. Είναι πάγια νομολογία πως η απόφαση αρμόδιου οργάνου να μην επιλέξει υποψήφιο που κατέχει πρόσθετο προσόν πρέπει να αιτιολογείται ειδικά. Ο δικηγόρος της Δημοκρατίας, πολύ ορθά, δέχεται πως ο αιτητής είναι κάτοχος επιπρόσθετου προσόντος. Στην αξιολόγηση που κάμνει ο Αρχηγός της Αστυνομίας, και σύστασή του προς τον Υπουργό, αναφέρει ειδικά το πτυχίο νομικής που έχουν τα ενδιαφερόμενα μέρη 6 και 8, Α. Στεφάνου και Σ. Χαραλάμπους αντίστοιχα, που θεωρείται επίσης ως επιπρόσθετο προσόν σύμφωνα με το σχετικό κανονισμό. Καμιά όμως μνεία δε γίνεται στη σύσταση για το επιπρόσθετο προσόν του αιτητή. Στην απόφαση του Υπουργού δε θίγεται καν το ζήτημα, έτσι που, έστω και με χαλαρή εφαρμογή της νομολογίας, να θεωρηθεί πως σ' αυτή υπάρχει ειδική αιτιολογία για την παραγνώριση του επιπρόσθετου προσόντος του αιτητή. Πρέπει να επισημάνω πως τα προσόντα, που θεωρούνται ως επιπρόσθετα όπως προβλέπεται στον Κανονισμό, μετρούν στην αξιολογική διαδικασία των προαγωγών.

Στο στάδιο των διευκρινίσεων, ο δικηγόρος της Δημοκρατίας για να πλαгиοδορομίσει προφανώς αυτόν το νομικό σκόπελο, με παρέπεμψε στην πρόσφατη απόφαση της Ολομέλειας στην υπόθεση, *Κυπριακή Δημοκρατία ν. Ιωσήφ Αντωνίου κ.ά.* (1993) 3 Α.Α.Δ. 325. Όμως, από τη σχετική σύντομη αναφορά του Δικαστηρίου πάνω στο ζήτημα, διαπιστώνεται πως το σημείο αυτό κρίθηκε στη βάση των ιδιαίτερων περιστατικών της υπόθεσης

εκείνης, όπου το Δικαστήριο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ικανοποιείτο η αρχή της νομολογίας για ειδική αιτιολογία. Προχωρεί μάλιστα παραπέρα στην υπόθεση το Δικαστήριο για να επισημάνει πως ο αριθμός των υποψηφίων για προαγωγή και των θέσεων ήταν μεγάλος ενώ ο υποψήφιος που ισχυρίστηκε πως αγνοήθηκε το επιπρόσθετο του προσόν ήταν ένας. Στην παρούσα υπόθεση όμως οι υποψήφιοι ήταν μόνο δώδεκα έναντι έντεκα κενών θέσεων. Αυτοί δε που κατείχαν το επιπρόσθετο προσόν ήταν τα δύο ενδιαφερόμενα μέρη και ο αιτητής. Ενόψει του γεγονότος, ότι όλοι οι υποψήφιοι είχαν συστηθεί σθεναρά από τον Αρχηγό Αστυνομίας, παρουσιάζοντο δηλαδή ως ισόβαθμοι, παραγνώριση προσόντος το οποίο ο Νόμος χαρακτηρίζει ως επιπρόσθετο, θα έπρεπε να αιτιολογηθεί ειδικά, για να μπορεί εξάλλου και το Δικαστήριο να ελέγξει το υπόβαθρο της απόφασης.

Γι' αυτούς τους λόγους, η προαγωγή των Α. Χριστοφή, Π. Κακουλλή, Χρ. Ιωάννου, Χρ. Προκοπίου, Α. Σειμένη και Α. Σταύρου ακυρώνεται, ενώ των Α. Στεφάνου και Σ. Χαραλάμπους, που είχαν το επιπρόσθετο προσόν, επικυρώνεται. Υπό τις περιστάσεις κρίνω πως δεν πρέπει να γίνει οποιαδήποτε διαταγή για έξοδα.

Η προσφυγή επιτυγχάνει μερικώς χωρίς έξοδα.